

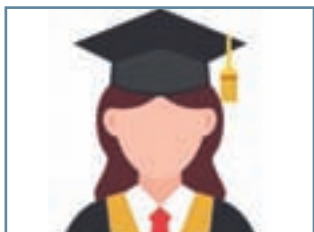
13. prosinca 2024.

broj 206

**KU
ZI
S!**

LIST ZA MLADEŽ





6



ANKETA

PRVI DOJMOVI S FAKULTETA



11



TEMA

OFFLINE ZABAVA



14



GLAZBA

TOP 10 ALBUMA U 2024.



19



PSIHOLOGIJA

OVISNOST O HRANI

FOTO MJESECA



Oće rič pisma da bude

List je besplatan

Osnivač: NIU Hrvatska riječ

Nakladnik: NIU Hrvatska riječ

Preradovićeve 11

24000 Subotica

Za nakladnika: Mirjana Trkulja

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Kristina Ivković Ivandekić

Zamjenik urednice: Davor Bašić Palković

Suradnici: Sara Žurovski, Andrea I. Darabašić,

Ivan Benčik, Milijana Nimčević,

Marija Antonela Kanelić

Lektura: Zlatko Romić

Korektura: Davor Bašić Palković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić,

Jelena Ademi

E-mail: casopis.kuzis@gmail.com

Web: www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis/

Tisak: Rotografika d. o. o., Subotica

List izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog
tajništva za kulturu, javno informiranje
i odnose s vjerskim zajednicama

Godina uspjeha i izazova



Draga naša *Kužiš?!* družino,

Još jedna godina uskoro će doći svom kraju. Tijekom godine trudili smo se ispratiti sve važne događaje koji se tiču naših mladih, a zaista ih je bilo mnogo – od manifestacija i natjecanja do brojnih velikih i malih uspjeha. Ponosni smo na to što su naši mladi tako aktivni i marljivi. Predstavili smo iskustva i savjete onih koji su tek upisali srednju školu ili fakultet, kao i onih koji su završili svoje obrazovanje. Tako i u ovom broju donosimo priče bruceša i njihova iskustva.

Ova godina za neke će biti posebna upravo po tome: »Godina kada sam postao bruceš«, dok će netko u svoj dnevnik zapisati: »Godina kada sam otkrio što želim biti«. Nadamo se da vas je mnogo takvih, te da su vam tekstovi o uspješnim mladima i njihovim zanimanjima i hobijima, kao i oni o motivaciji, fokusu, koncentraciji i drugim važnim psihološkim temama, barem malo pomogli.

Godina 2024., kao i svaka, bila je puna lijepih događaja, aktivnosti i postignuća, ali i problema, kako na lokalnoj razini, tako i na svjetskoj i državnoj. U Srbiji trenutačno traje val studentskih prosvjeda i blokada na pojedinim fakultetima u Novom Sadu, Beogradu i Nišu. Ti su događaji povezani s tragedijom urušavanja nadstrešnice u Novom Sadu, u kojoj je poginulo 15 osoba. Studenti smatraju da vlast nije preuzela političku i moralnu odgovornost za ovu tragediju.

S druge strane, prosinac na Instagramu donosi već tradicionalno okićene borove, božićne šalice, kolačiće i sve one sitnice koje nas redovito podsjećaju da su Božić i Nova godina pred vratima. Mladi s nestrpljenjem iščekuju božićne zabave po gradu, dok će novogodišnju noć svatko dočekati na svoj način, bilo na dnevnim zabavama, putovanjima, obiteljskim večerama ili druženjima s prijateljima. U ovom broju pišemo o planovima naših mladih, pa možda, čitajući njihove priče, dobijete inspiraciju za doček.

Kako god odlučili provesti božićne i novogodišnje blagdane, najvažnije je biti s ljudima koje volite i koji vole vas – sve ostalo manje je važno. Također, važno je osvijestiti sve što ste postigli ove godine, reći sami sebi i svojim bližnjima jedno veliko »Bravo!«, te u blagdanskome duhu napuniti baterije kako biste u 2025. zakoračili s još više energije i entuzijazma za učenje i rad.

Zahvalni smo vam što nas pratite (u tiskanom izdanju, ali i online) i što upravo vi naše sadržaje činite kvalitetnima i posebnima. Svima nam želimo da se to nastavi i u nadolazećoj godini, a do tada: Sretni božićni i novogodišnji blagdani! Vidimo se nagodinu!



Dogodilo se...

Klapa *More* u Subotici

U Subotičkoj sinagogi 21. studenoga održan je koncert klape *More* iz Šibenika. Riječ je o renomiranoj klapi koja već 35 godina oduševljava publiku svojim jedinstvenim zvukom a nastupala je na brojnim festivalima i manifestacijama, ostvarujući mnoge glazbene suradnje. Subotička publika imala je



prilike uživati u blizu trideset dalmatinskih pjesama i melodija a osim autorskih pjesama, na repertoaru se na našli i klasici klapske i popularne glazbe. Gosti koncerta bili su subotički ansambl *Hajo* i vokalna solistica **Antonija Dulić**.

Organizatori koncerta bili su Hrvatsko nacionalno vijeće i Fondacija za razvoj hrvatske zajednice u Srbiji *Cro-Fond*.

Profesionalna orijentacija *Gdje poći sutra!?*

Profesionalna orijentacija pod nazivom *Gdje poći sutra!?* u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća održana je 24. i 25. studenoga u prostorijama Subotičke biskupije, u zgradi *Augustinianum*.

Ovaj program bio je namijenjen maturantima srednjih škola koji se nalaze pred važnom odlukom o svom budućem obrazovnom i profesionalnom putu. Cilj aktivnosti bio je pomoći učenicima da bolje razumiju svoje interese, sposobnosti i mogućnosti te da dobiju korisne smjernice u vezi s izborom fakulteta i daljnjeg obrazovanja.

Tijekom dvodnevnog programa učenici su sudjelovali u profesionalnom testiranju koje je obuhvaćalo test sposobnosti, test profesionalnih interesa



te test ličnosti. Osim toga, održani su i individualni razgovori u kojima su sudjelovali diplomirana psihologinja i predsjednica HNV-a **Jasna Vojnić** te vlč. **Vinko Cvijin**. Ovaj sveobuhvatni pristup osmišljen je kako bi maturantima pružio što jasniju sliku njihovih potencijala i mogućnosti, olakšavajući im donošenje jedne od ključnih životnih odluka.

Godišnji koncert HKPD-a *Matija Gubec* iz Rume

Godišnji koncert velikog tamburaškog orkestra HKPD-a *Matija Gubec* iz Rume održan je 30. studeno-



ga u Kulturnom centru *Brana Crnčević* u Rumi. Koncert je održan u povodu obilježavanja dana rumske udruge koja ove godine obilježava 121. obljetnicu. Osim domaćina, u kulturno-umjetničkom programu predstavio se i KUD *Tena* iz Đakova.

Novi ciklus subotnjih oratorija

U proteklom razdoblju započeo je novi ciklus subotnjih oratorija, tijekom kojih su djeca i mladi sudjelovali u raznim kreativnim i duhovnim aktivnostima. Središnji dio ovih susreta bila je izrada adventskih vijenaca, koja je okupila mnoge sudionike iz različitih župa.



Oratoriji su održani u Maloj Bosni, Žedniku, Šandoru, Keru, Đurđinu, Beogradu te u drugim župama, gdje su djeca i mladi sudjelovali u raznolikom programu. Osim kreativnih radionica, uživali su u plesu, društvenim igrama, molitvi, duhovnim radionicama i zajedničkoj užini. Ovi susreti nisu samo pružili priliku za zabavu i druženje već su potaknuli zajedništvo i produbili duhovnu dimenziju adventskog razdoblja.



Adventski vijenci koje su sudionici izrađivali s ljubavlju i pažnjom bit će ponuđeni na prodaju nakon nedjeljnih misa u svim uključenim župama. Prikupljeni prihod namijenjen je skupini djece iz Ukrajine, koja će sudjelovati na predstojećem Zimskom oratoriju.

Izložba božićnjaka u Tavankutu

Izložba božićnjaka i božićnih ukrasa za bor te čestitki ukrašenih slamom otvorena je u okviru programa *Advent u Tavankutu 2024*. 1. prosinca u tavan-kutskoj Galeriji Prve kolonije naive u tehnici slame. Izložbu su priredili etnološki i slamarski odjel HKPD-



a *Matija Gubec*. U izradi božićnih kolača sudjelovala su i djeca i mladi za koje su članice i slamarke *Gupca* 19. studenoga organizirale radionicu za izradu figura za božićnjake i ostalih ukrasa.

Izložbu je otvorio pater **Bernard Barbarić**, član franjevačkog samostana u Subotici, a u okviru programa nastupili su članovi tamburaškog odjela *Gupca* koje vodi **Marko Grmić**, dječji zbor župe Srca Isusovog *Isusovi anđeli* pod ravnanjem kantore **Elizabete Stojković** te zbor HKPD-a *Matija Gubec* pod ravnanjem **Emine Tikvicki**.

Izloženi božićnjaci mogu se pogledati i u okviru izložbe božićnjaka koju organizira Katoličko društvo *Ivan Antunović* iz Subotice u predvorju Gradske kuće u Subotici, a koju imati priliku pogledati još danas.

Godišnji koncert HGU-a *Festival bunjevački pisama*

Godišnji koncert HGU-a *Festival bunjevački pisama*, koji je brojnoj publici predstavio dio onoga što je obilježilo godinu koja je pri kraju, održan je 4. prosinca u velikoj vijećnici Gradske kuće u Subo-



tici. Nastupio je Dječji zbor ove udruge *Raspjevane zvjezdice* pod vodstvom **Marine Piuković**, Dječji tamburaški orkestar i Veliki tamburaški orkestar HGU-a pod vodstvom prof. **Mire Temunović**. Publika je imala priliku čuti dječje pjesme, instrumentale klasične i tamburaške glazbe. Predstavljena su dva projekta: *Tamburaški troplet* i novi USB album pod nazivom *Nasmij se i zapjevaj s nama*.



Prvi dojmovi s fakulteta

Kako se bližimo kraju ove kalendarske godine iskoristili smo priliku pitati i čuti prve dojmove mladih iz naše zajednice koji su ove akademske godine zakoračili potpuno novim i možda pomalo zastrašujućim stazama – stazama brucoša. Pred vama se nalaze priče četvero brucoša koji su s nama podijelili kako su za njih izgledali prvi dani student-skoga života. Koje su pozitivne, a koje negativne i neočekivane strane, kako se za sada snalaze te što ih čeka u bliskoj budućnosti. Nadamo se da ćete uživati čitajući ova iskustva i da će vam možda, ako ste budući student, dati vjetar u leđa za ono što i vas uskoro očekuje.

Teo Margetić, Pravni fakultet u Novom Sadu:

»Prvi dani na fakultetu doista su bili jedno potpuno novo iskustvo za mene. Uči u amfiteatar u kome je gotovo 250 ljudi od kojih skoro nikoga ne poznaješ može biti zastrašujuće. Međutim, to ne znači da s ostalima ne treba komunicirati, naprotiv, treba se

zanimljive. U srednjoj školi nam nad glavom stalno 'vise' raznorazna odgovaranja, provjere, testovi i ispitivanja od profesora. Na fakultetu to gotovo da ne postoji. Bitni ispiti se svode na ispitni rok koji obično traje dva tjedna. Do tada tu nije nitko tko će te tjerati učiti. Lako se može pasti u zamku komfora i bezbrižnosti, što znači da se često treba podsjećati da treba redovno prolaziti kroz gradivo. Dan na fakultetu sastoji se od predavanja i vježbi. Raspored je svakog dana u tjednu drukčiji tako da neka ustaljena rutina i ne postoji, što nije nužno loše. Ukoliko između dva predavanja imam malo više vremena, često odem do studentske menze ili to vrijeme provedem u čitaonici fakulteta. Najteža i najlakša iskustva nije lako odabrati. Smatram da me takva iskustva tek čekaju. Na Pravnom fakultetu većina ispita polaže se bez kolokvija, što znači da se ja za razliku od kolega s ostalih fakulteta o spomenutima nisam brinuo. To svakako ne znači da se nisam pripremao. Izostatak kolokvija samo znači da više gradiva treba spremi ti za usmene ispite koji me čekaju u siječnju. Takav način polaganja ispita svakako je 'mač s dvije oštrice'. Nadam se da ću se uspjeti dobro organizirati i da će taj rad uroditi plodom«.

Marija Šarčević, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, smjer kultura, mediji i menadžment: »Na Akademiji me je najviše iznenadila kolegijalnost kolega i profesora, te sloboda za kreativnost na određenim kolegijima. Također, mislim da je to najveća razlika u usporedbi sa srednjom



6



upoznati sa što više ljudi i graditi nova poznanstva i prijateljstva. Većih iznenađenja nisam imao, dođuše prošlo je tek malo više od dva mjeseca tako da za njih svakako ima vremena. Većina profesora i asistenata je ostavila iznimno pozitivan dojam. U mojoj glavi su profesori bili mnogo hladniji, ozbiljniji i strožiji. Međutim, atmosfera na predavanjima i vježbama je potpuno opuštena, a ponekad i šaljiva. Svi profesori i asistenti uvijek su na raspolaganju studentima ukoliko imaju neko pitanje ili nedoumicu. Osim predavanja, vježbe su iznimno korisne i



školom, većina kolegija je zanimljiva i ne zahtijeva učenje 'napamet' nego izradu kreativnih zadataka. Dan uglavnom provodim s društvom s Akademije, ujutru imamo predavanja, a ostatak dana se družimo zajedno. Akademija nije jako težak fakultet te za sada nisam imala negativnih iskustava i dani su mi ispunjeni lijepim trenucima koji stvaraju uspomene koje ću pamtit. Po programu Akademije trenutno nemamo puno kolokvija jer se pripremamo za nadolazeće ispite početkom iduće godine».

Ivana Šarčević, Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, smjer turizam: »Mislila sam da će mi biti teško snaći se na početku, ali je bilo suprotno, snašla sam se brzo. Imala sam sreću što je puno mojih prijatelja trenutno u Novom Sadu. Ništa me posebno nije iznenadilo oko fakulteta jer nisam imala puno očekivanja, a i slušala sam priče starijih studenata. Predavanja su ista kakva sam ih i zamislila da će biti. Profesori su odlični, međutim mislila sam da će biti opušteniji. Najveća razlika između srednje škole i fakulteta mislim da su predavanja koja nisu



uvijek obavezna, kao i to što ne dobijaš sve 'na tacni' kao u srednjoj školi. Svaki dan na fakultetu mi je različit, zavisi od rasporeda i drugih obveza koje imam. Nemam omiljeno mjesto na kampusu, ali bih izdvojila jedan kafić koji se nalazi u blizini i gdje često s prijateljima odlazim na kave. Najteža stvar na fakultetu, pored učenja, su večernja predavanja, ali to je naravno individualno mišljenje. Na fakultetu sam jako kratko da bih mogla izdvojiti najljepše iskustvo, ali naravno da su najbolja druženja s prijateljima i istraživanje novih stvari u novom gradu. Kolokviji

su u tijeku, pripremam se za njih kao i za ispite koji slijede. Kao brucš znam da je većina nas bila malo izgubljena u početku, ali uvijek postoji puno različitih izvora informacija kao što su na primjer i stariji studenti koji su uvijek spremni pomoći. Ne treba se bojati pitati, probati nove stvari i stvarati nova iskustva, jer je to sve u korist naše izgradnje, snalaženja i uspjeha na samom fakultetu».

Marko Cvijetić, Fakultet elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, smjer elektrotehnika i informacijska tehnologija: »Prvih dana fakulteta bio sam dosta uzbuđen. Nova okolina, novi ljudi, nova mjesta i skroz drukčiji način života. Međutim, nakon što me je prošla ta prvobitna euforija počeli su mi faliti obitelj i prijatelji. Prva velika promjena što se tiče obrazovanja bila su mi predavanja jer se u potpunosti razlikuju od predavanja u srednjoj školi. Zadovo-



ljan sam profesorima koje imam jer se maksimalno trude da gradivo što bolje objasne. Najveća razlika između srednje škole i fakulteta je veća razina samostalnosti i odgovornosti sada kada sam na fakultetu. Tipični dan na fakultetu uključuje prisustvovanje predavanjima, rad u laboratorijima ili zadacima, učenje u slobodno vrijeme i druženje s kolegama. Omiljeno mjesto na kampusu mi je čajna kuhinja u mom domu. Tamo sam imao prilike upoznati veliki broj kolega. Jedno od najljepših dosadašnjih iskustava kao brucš bila je *Brucošijada* mog fakulteta, jer sam upoznao veliki broj ljudi sa svog fakulteta koje inače ne bih mogao upoznati. S druge strane, trenutno prolazim kroz najzahtjevniji period na fakultetu jer su ispiti u punom jeku i jedva čekam da ih privedem kraju».

Lucija Horvacki



Što ćeš raditi za Novu?

Kraj 2024. godine je sve bliže, a sigurna sam da vam je ova godina bila ispunjena divnim uspomnama, novim iskustvima i promjenama. Kako se godina polako bliži svome kraju, mnogi od nas počinju razmišljati o tome gdje bi mogli proslaviti doček Nove godine i što možemo učiniti kako bi 2025. godina bila bolja i kvalitetnija od prethodne. Pitali smo naše mlade kako su zadovoljni ovom godinom, što očekuju od iduće i gdje planiraju dočekati Novu godinu. Ako još uvijek nemate ideju gdje biste je mogli proslaviti, možda ćete sada pronaći inspiraciju. Želimo vam uspješnu, ispunjenu sjajnim novim uspomnama 2025. godinu!

Iva Francisković, 15 godina, Subotica: »Novu 2025. godinu planiram proslaviti sa svojim najbližim prijateljima u nekoj kućnoj varijanti kod prijatelja. Ova godina bila je puna izazova, ali i prilika za rast. Na trenutke je izgledalo kao da se sve odvija brzo, a



opet, kad se osvrnem unazad, shvaćam koliko sam naučila i koliko je svakodnevni život ispunjen malim, ali značajnim trenucima. Izdvojila bih momente ljeta za koje mogu reći da su mi mnogo značajni zbog prijatelja i putovanja na kojima sam bila. Gledajući naprijed, želim da sljedeća godina bude ispunjena dubljim fokusom na ono što me zaista ispunjava i što me čini sretnom.«

Marija Damjanović Čokić, 16 godina, Subotica: »Planiram 2025. godinu dočekati, po tradiciji, sa svojom obitelji. Prvo pripremimo stol, a mama uvijek napravi najljepšu dekoraciju za hranu. Potom dolaze ujak, ujna i sestre. Svi se zajedno smijemo i prepričavamo događaje iz ove godine. Zajedno uživamo u atmosferi. Ipak, uvijek imamo nesuglasice oko toga na kojem ćemo kanalu gledati doček, jer moj otac voli jedan program, dok svi mi ostali više volimo drugi. Na kraju, naravno, tu su vatromet, šampanjac i puno nade za sljedeću godinu. Zado-



voljna sam ovom godinom, iako uvijek može biti bolje. Ove godine dogodilo se puno sitnica koje su mi uljepšale dane, pa ne mogu izdvojiti samo jedan trenutak. Išla sam na razne programe, sudjelovala na oratorijima, bila na moru, odlazila na natjecanja, sudjelovala na *Dužijanci*, festivalima i pokazivala naš prekrasan grad strancima. Imam velika očekivanja za sljedeću godinu. Aplicirala sam za odlazak u Istraživačku stanicu *Petnica* i nadam se da ću postati polaznica nekog programa. U siječnju idem u Rim s oratorijem, planiram nastaviti biti odlična učenica, sudjelovati na raznim programima i predavanjima te biti aktivnija u volontiranju. Sve u svemu, nadam se da će 2025. godina biti ispunjena ljubavlju, srećom, smijehom, blagoslovima i, naravno, zdravljem, da će biti manje stresa, da će završiti svi ovi ratovi te da će na kraju ljubav i poštenje pobijediti!«

Marko Ivanković, 23 godine, Niš: »Planiram ići s prijateljima u Solun. Nikada nisam slavio Novu godinu izvan države, naročito ne pored mora, pa se radujem tom iskustvu. Zahvaljujući mediteranskoj klimi, vjerojatno ćemo dočekati Novu godinu na nekoj žurci na otvorenom, što je tamo i običaj kako sam čuo, uz puno glazbe, društva. Ova godina bila je naporna, kao i svaka, ali i produktivna pa bih rekao da je bila uspješna. Nije bilo naročito posebnih događaja, ali mogu se pohvaliti dostignućima. Izdvojio bih to da sam naučio skijati, kao i da sam sudjelovao na trci na planini Kosmaj. Većina drugih događaja



vezana je za aktivnosti na polju znanosti i sporta, s velikim udjelom društvenog aspekta. Planiram diplomirati i napraviti dobru odluku na karijernom planu. Željno iščekujem studentsku razmjenu i odlazak u inozemstvo u sljedećem semestru. Planiram upisati postdiplomske studije u inozemstvu. Studentski dani su nezamislivi bez brige o budućnosti, pa se nadam da ću ubuduće steći dojam o životu koji bih želio živjeti.«

Josipa Kujundžić, 21 godina, Subotica: »Planiram dočekati 2025. godinu u Talinu, u Estoniji, gdje ću prisustvovati *Taizé*-ovom novogodišnjem susretu mladih na koji nas vodi studentski kapelan iz Zagreba. Već po drugi put idem na ovaj susret, a najviše sam se odlučila za njega jer mi se čini kao jedinstvena prilika da posjetim tako udaljeno i manje popularno mjesto, a i usput se staje i na sjajnim lokacijama. Osim što je ovo savršena prilika za putovanje, veselim se upoznavanju mladih ljudi iz raznih krajeva i razgovorima o različitim vjerama. Ova godina bila je izazovna, ali sam mnogo toga novog naučila i donijela mi je predivne uspomene. Kao što su aktivnosti u studentskom katoličkom centru *Palma*, poput volontiranja, rada kao dječji animator. Ipak, možda najupečatljiviji dio godine bio je sezonski rad. Iako je bilo naporno po cijeli dan raditi uživala sam u boravku na moru, druženju s divnim ljudima



koje sam tamo upoznala, kao i radu s djecom, što mi je donijelo poseban osjećaj ispunjenosti. Što se tiče iduće godine, nemam velikih planova. Planiram se posvetiti fakultetu, nastaviti rad s djecom i, naravno, nadam se novim putovanjima.«

Iva Molnar, 18 godina, Subotica: »Novu godinu planiram proslaviti u krugu prijatelja s kojima sam proslavila i prošlu godinu, kao i prvomajske praznike. Ova godina donijela mi je mnogo lijepog kao i neke ne tako lijepe stvari. Trenuci kojih ću se još dugo sjećati su sigurno putovanja, koja nisu bila neke egzotične destinacije, već su vrijedna sjećanja zbog ljudi koji su bili sa mnom tamo. Najznačajniji trenutak zasigurno mi je bio obiteljsko putovanje u Sarajevo i nekoliko dana kasnije provedenih s njima na Tari. Nekoliko godina unazad nismo mogli da se posložimo s obvezama pa nam je ovo svima dobro



došlo. Voljela bih završiti srednju školu sa što boljim uspjehom te nakon toga upisati željeni fakultet. To mi je nekako u fokusu za sljedeću godinu, ali se isto tako nadam da će i ona proći jednako lijepo kao što je i ova 2024. godina.«

Katarina Ivanković Radaković



»Dobra organizacija je pola posla«

Dvadesettrogodišnja Subotičanka **Katarina Piuković** studentica je na master studijama inženjerskog menadžmenta na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu. Katarina ujedno radi kao voditeljica na RTV-u, a sigurna sam da ste je vidjeli i u ulozi voditeljice na mnogim manifestacijama. Naša sugovornica pravi je primjer vrijedne i organizirane osobe. Kako sama kaže, organizacija vremena je pola posla. Katarinina priča s voditeljstvom počinje u osnovnoj školi kada je vodila razne programe, išla na natjecanja iz recitiranja, bila članica dramske sekcije, sve ju je to dovelo do mjesta gdje je sada. Katarina sebe vidi u Subotici kao uspješnu ženu na obiteljskome i na poslovnome planu.

KUŽIŠ?! Kako si odlučila da je Fakultet tehničkih nauka »onaj pravi« za tebe?

Sjećam se da je to bio jako izazovan period, četvrti razred već je počeo, a ja i dalje nisam znala što bih upisala. Profesionalna orijentacija nije bila od velike pomoći te sam odlučila sama krenuti u istraživanje. Budući da je starija sestra tada studirala na FTN-u, znala sam da taj fakultet nudi mnoge mogućnosti i tako sam naišla na moj smjer. Prepoznala sam da bih svoje vještine mogla iskoristiti upravo u ovom području. Sada mogu reći da sam sigurna da on jeste bio »onaj pravi«.

KUŽIŠ?! Radiš kao voditeljica na RTV-u. Reci nam nešto više o tome.

To je za mene bila velika odluka, ali imala sam punu podršku obitelji i ljudi oko mene koji su vjerovali da ja to mogu. Posao koji radim je zaista divan, volim reći da je »pravi ženski« posao, budući da podrazumijeva odlazak u šminkernicu i garderobu prije ulaska u studio. Prije svakog *Dnevnika* pregledam priloge i iščitam najave te prilagodim sebi, ukoliko je potrebno. Ne provodim puno vremena na televiziji te mi je to bila olakšavajuća okolnost na osnovnim studijama, s obzirom na to da je fakultet prioritet.



KUŽIŠ?! Osim na RTV-u, često si i voditeljica na različitim manifestacijama. Koje ti je voditeljsko iskustvo s manifestacija najdraže i zašto?

Voditi manifestaciju potpuno je drukčije nego voditi *Dnevnik*. Najveća razlika svakako je publika koju vidim i čujem te to podrazumijeva drukčiji pristup voditeljstvu. Moje najdraže voditeljsko iskustvo je s *Festivala bujnjevački pisama* koje sam vodila s kolegom **Darkom Temunovićem**. Jednostavno je sve išlo glatko, a s Darkom je jako lako raditi jer je veoma iskusan, a opet toliko opušten da nisam mogla imati tremu uz njega. Jedno

od dražih voditeljskih angažiranja je koncert ansambla *Hajo*, iako je to previše subjektivno, budući da je obitelj u pitanju, ali mi je to donijelo novo iskustvo: povući crtu, odvojiti privatno od poslovnog.

KUŽIŠ?! Koliko je teško uskladiti posao i fakultet?

Osoba sam koja praktično živi od planiranja. Moj rokovnik u kojem je zapisan cijeli moj dnevni raspored, kao i kalendar na telefonu u koji unosim i najsitnije obveze, dokaz su za to da su planiranje i organizacija moja strast. Volim sve imati pod kontrolom, imati dan pun obveza, iskoristiti ga maksimalno i stići sve što isplaniram, makar morala ustati u šest sati ujutro – neće mi biti teško.

KUŽIŠ?! I za kraj, koju bi poruku željela poslati mladima kako bi ih motivirala da neguju i istražuju svoje talente?

Njegovanje talenata i interesiranja je najbitnija stvar o kojoj mlada osoba treba razmišljati. Ne o ocjenama, broju položenih ispita već isključivo o talentima koji će ih dovesti do pravog puta. Radom i trudom netko će nas primijetiti, vidjeti u nama nešto što nismo primijetili. Zato je važno slušati okolinu, a ostati vjeran sebi. Svi naši talenti dar su od Boga, zato ih treba razvijati i dijeliti s drugima.

Katarina Ivanković Radaković

Offline zabava u digitalno doba

Kako nam se bliže hladni zimski mjeseci, sve više vremena provodimo u kući i u zatvorenom prostoru. Iako vrijeme kod kuće može biti ugodno, često se dogodi da ponestane ideja za kvalitetno slobodno vrijeme, osobito kada smo u društvu. Umjesto da se dosađujete ili da beskrajno »skrolate« društvene mreže isprobajte zabavne aktivnosti koje će vas nasmijati, zbližiti i unijeti dozu radosti u vašu svakodnevnicu. *Kužiš?!* donosi nekoliko prijedloga koji su idealni za hladne zimske večeri.

Društvene igre

Codenames je timska igra u kojoj su igrači podijeljeni u dva tima, a cilj je da kapetan tima pomoću asocijacija vodi svoj tim prema pravilnim odabirima riječi. Igra zahtijeva brze odluke, logičko razmišljanje i suradnju, što je čini savršenim izborom za grupu prijatelja.

Dixit je idealna igra za sve koji vole priče i kreativnost. Svaki igrač dobija karte s kreativno ilustriranim slikama, a igrači moraju povezivati slike sa zagonetnim opisima koje daje narator. Ova igra potiče maštu i donosi mnogo smijeha, posebice kada opisi postanu neočekivani i zanimljivi.

Kvizovi

Organizirajte kviz večer s prijateljima tako što ćete sami osmisliti pitanja ili koristiti aplikacije i online platforme poput *Kahoota*. Mnogi kafići i pubovi organiziraju kviz večeri gdje se mladi okupljaju u ekipama i natječu u odgovaranju na zanimljiva i izazovna pitanja. Provjerite postoji li takav događaj i u vašem gradu ili mjestu.

Karaoke

Karaoke su savršen način da se opustite i zabavite sa svojim prijateljima, a uz aplikacije poput *Smule* ili *YouTubea* jednostavno možete organizirati improvizirani karaoke party kod kuće. Spojite karaoke večer s glazbenim kvizom za dvostruku zabavu. Započnite

kvizom prepoznavanja pjesama ili izvođača, gdje će se sudionici natjecati u brzini i znanju, a zatim nastavite karaoke zabavom pjevajući hitove iz kviza.

Escape room

Escape room ne mora biti samo aktivnost u specijaliziranim prostorijama – možete ga organizirati u svojoj kući ili stanu. Osmislite zagonetke, sakrijte tragove i stvorite avanturu u vlastitoj dnevnoj sobi. Postoji mnogo online ideja i vodiča koji vam mogu pomoći u stvaranju zabavnog iskustva, te kroz malo istraživanja na internetu možete osmisliti sjajnu kućnu varijantu *escape rooma*.

Kućni kino

Udobno se smjestite, pripremite kokice i organizirajte kućnu projekciju filmova. Osim gledanja jednog ostvarenja, možete organizirati cjelovečernji maraton uz popularne trilogije poput *Gospodara prstenova*, *Ra-*

tova zvijezda, *Harryja Pottera* ili novijih serija poput *Stranger Thingsa*.

Tematske večeri

Organizirajte tematsku večer kuhanja i degustacije, gdje ćete pripremati jela iz određene kuhinje, poput talijanske, meksičke ili japanske, uz isprobavanje različitih vrsta čajeva ili kava. Učinite prostor ugodnim uređenjem u stilu cozy kafića i uživajte u zajedničkom druženju uz nove okuse i toplu atmosferu. Pustite glazbu koja odgovara odabranoj temi kako biste stvorili potpun doživljaj.

U doba kada je tehnologija često dominantna, ovo su sjajne prilike za druženje uživo i kvalitetno provođenje vremena. Bez obzira na to odlučite li se za društvene igre, kvizove, karaoke ili filmsku večer, najvažnije je da uživate u druženju i zajedničkim trenucima s vašom obitelji i prijateljima.

Sara Žurovski





**Godišnji koncert
HGU »Festival
bunjevački pisama«**

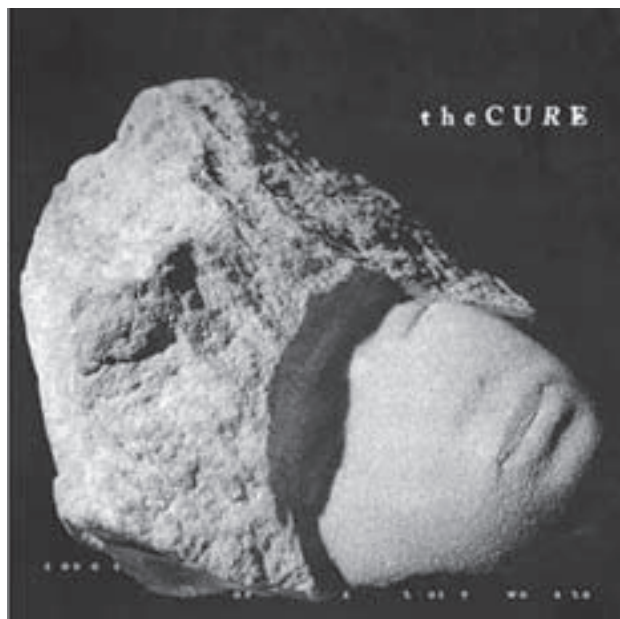


Top 10 albuma u 2024. godini

Kao i svake godine u ovo vrijeme, vrijeme je za jedan glazbeni osvrt na proteklu godinu. Zadatak nimalo lak, budući da se radi o jednoj veoma plodonosnoj godini, rekao bih i boljoj od prethodne. Za mnoge, nažalost, nije bilo mjesta – a trebalo bi biti. Stari lisci **Nick Cave** i **Jack White** napravili su zaista dobre albume, **Beyonce** je snimila album inspiriran country glazbom i ponovo pokorila ljestvice, **Billie Eilish** se etablirala kao jedna od najvećih pop zvijezda s *Hit Me Hard And Soft*, a svačije omiljene basistice **Kim Deal** (ex **Pixies**) i **Kim Gordon** (ex **Sonic Youth**) objavile su solo albume koji su odlično prihvaćeni. Također, ove godine dobili smo i povratak velike **Beth Gibbons** s njenim drugim solo albumom *Lives Outgrown*, a vratili su se i **Vampire Weekend**, **Kamasi Washington**, **Father John Misty**, **Caribou**, **Vince Staples**... No, sve u svemu, evo naših top 10 iz 2024. godine!

The Cure – *Songs of a Lost World*

Priznajem, ovaj povratnički album engleskih velika-
na izgurao je s ove liste neke albume koji su možda
više zavrijedili da uđu u top 10 najboljih, ali jednostav-



no moram reći nešto o ovom albumu. *Songs of a Lost World* je objavljen čak 16 godina nakon prethodnog i pomalo zaboravljenog *4:13 Dream*, a možemo komotno izjaviti i kako je ovo najbolji album koji je The Cure objavio još od *Wish* tamo daleke 1992. godine. Uopće nisam očekivao da će novi The Cure biti tako dobar, uopće nisam bio ni zainteresiran za novi The Cure, nisam vjerovao da može biti iole relevantno. Umjesto toga, dobili smo album koji me je podsjetio zašto sam zavolio The Cure na prvom mjestu.

JPEGMAFIA – *I Lay Down My Life for You*

Diskutabilno, možda najemotivniji (ili najintimniji) album *Peggija* do sada. Da, svjestan sam kako je Tylerova *Chromakopia* zaslužila biti ovdje i kako će biti vjerojatno na svim drugim top 10 listama, ali meni osobno *I Lay Down My Life for You* nudi zanimljivije trenutke i više iznenađenja od Tylerovog najnovijeg čeda. Na momente ovaj album je baš hardcore, na druge pak ogoljen, pitak i uhu ugodan. Ne, malo je onih koji mogu kreativno parirati *Peggiju*, njegova kombinacija repa, punka, elektronike, čak i jazza je nešto što nikad nismo čuli prije na takav način, jednostavno moramo mu skinuti kapu.

Gillian Welch & David Rawlings – *Woodland*

Možemo reći kako je i *Woodland* svojevrsni povratnički album budući da je prošlo 13 godina od njihovog prethodnog studijskog ostvarenja. Slušajući *Woodland*



stječem dojam kako su se ovo dvoje majstora *american* naprosto ušetali u studio i da je *Woodland* jednostavno izašao iz njih. Toliko im pisanje akustičnih folk pjesama ide od ruke. Album vrijedan slušanja, pogotovo ako tragate za nečim umirujućim, toplim i razoružavajuće lijepim.

NxWorries – *Why Lawd?*

Iskreno, po meni predugo smo čekali na novi NxWorries – projekt koji je produkt suradnje producenta **Knxwledgea** i neo soul pjevača **Anderson.Paaka**, no dobili smo dobar, baš dobar album koji je vrijedilo sačekati.

Priznajem kako sam ovaj album izdvojio i zbog dijelom sentimentalnih razloga – njihov prvi album **Yes Lawd!** konstantno mi je bio u rotaciji te 2016. godine (kako dobra vremena!) i držim ga za jedan od najdražih albuma iz prethodne dekade. Novi mi se *Why Lawd?* još nije toliko uvukao pod kožu, ali njihov prepoznatljivi suvremeni R&B zvuk mi je i dalje neodoljiv – samo se moram privići na činjenicu da se ovaj album bavi malo ozbiljnijim i odraslijim temama.

Fontaines D.C. – *Romance*

Irski indie rock mezinimci Fontaines D.C. ne pokazuju znake usporavanja. *Romance*, njihov četvrti studijski album, potpuno je otpuhao i kritiku i publiku, a neki ga već



smatraju i njihovim najboljim do sada. Teško je reći jer su sva četiri izvrsna i različita. Na *Romance* Fontainesi su se više poigravali s zvucima i utjecajima različitih žanrova – što je dalo odlične rezultate. Album je možda manje gitarski, ali je jednako intezivan kao i njegovi prethodnici. Svakako njihov najprijemčiviji album do sada.

Kendrick Lamar – *GNX*

Jedini album čije je objavljivanje moglo parirati odjekom onom koji je imala Charlie XCX je ovaj neočekivano objavljeni Kendrickov album. Kakva godina i za njega. Sjeća li se itko zašto je izbio sukob između njega i popularnog kanadskog izvođača Drakea? Ni ja. No znam da je Kendrick izašao kao pobjednik, što je bio i veoma očigledan ishod. Kendrick kao da je iskoristio sav bijes, inat i prkos i pretočio to u *GNX*. Nema rukavica na *GNX-u*, ovo je Kendrickov povratak osnovama, odnosno – daj mi dobar beat i dat ću ti još bolji tekst – tip albuma. Jasno je tko je najbolji reper današnjice, svi ostali su samo u prolazu.

Jamie XX – *In Waves*

Jednostavno volim sve što Jamie XX dotakne. Svaka njegova nova traka krasi urbani londonski šmek, ali i sva-

ka traka nosi dozu sofisticiranosti koju imaju samo izvođači koji glazbu slušaju s istom pasijom i značiželjom kojom je i stvaraju. A baš takav je recimo Jamie XX. Prošlo je gotovo devet godina od prethodnog studijskog albuma, ali čekanje se isplatilo. Gdje god da pustite *In Waves* ambijent oko vas pretvorit će se u noćni klub. Najbolji *dance* album ove godine, lagano.

The Smile – *Wall of Eyes*

Djeluje kako je nešto što je zamišljeno kao *side-project* grupe Radiohead postao ozbiljan, zaseban bend. Osjeti se kako **Thomu Yorku** i **Johnniju Greenwoodu** godi oslobođenje od očekivanja legija i fanova Radioheada – te da koriste tu slobodu da odvedu The Smile u bilo kom pravcu oni to žele. *Wall of Eyes* je još jedan dodatak njihovom odveć impresivnom katalogu, a da priča bude još impresivnija, zapravo su ove godine objavili DVA albuma. Drugi album je naslovljen *Cutouts* i nije nimalo slabiji od *Wall of Eyes*, naprotiv neki kritičari i fanovi ga drže i boljim.

Charli XCX – *Brat*

Ako je neki album digao prašinu ove godine, onda je to ovaj. Kraljica electro popa Charlie XCX je napravila neodoljivo zabavan album – pravi suvremeni pop, stvoren za noćne klubove i glasne zvučnike. Charlie na *Bratu* nema ustezanja, neki su primijetili i kako se radi o najsirovijem njenom ostvarenju, kako emotivnom, tako i soničnom. Tko bi rekao da je toliki teret biti cool, party cura? U prilog kvaliteti ovog albuma, vrijedi istaći kako je remix verzija albuma pod naslovom *Brat and it's completely different but also still brat* jednako dobro ostvarenje koje ne treba zaobići. Godina 2024. Ostatak će upamćena kao godina *Brat summera*.

MJ Lenderman – *Manning Fireworks*

Nakon *Brat summera*, došla je MJ Lenderman jesen. Osobno, ovo je moj najdraži album ove godine. MJ Lenderman je izrastao u jednog od najinterezantnijih mladih autora – a počeo je vrlo stidljivo, iako se taj potencijal jasno nazirao na nekim starijim, prilično lo fi uradcima. *Manning Fireworks* je jasno i glasno album raskida i ljubavnog preboljevanja. Ono što ovaj album čini tako interesantnim je prije svega MJ-ova vještina kao tekstopisca koji je uspio ljubavne boljke predložiti na jedan novi, interesantan način, bez patetike. Dodajte na to i sjajno kombiniranje alternativnog countryja sa shoegaze elementima i dobili ste album koji savršeno opisuje kako je to kada je najusamljenija osoba u prostoriji ujedno i najduhovitija.

Ivan Benčík



ZEMLJA KOMANČA (4. dio)

Scenarij, crtež i grafičko oblikovanje strip tabli: KRISTIJAN SEKULIĆ 2024. Redaktura i dizajn kadrova: ANA DINKOVIĆ



BROJNA PLEMENA KOMANČA ŽIVJELI SU POPUT SVIH DRUGIH NARODA. KADA NISU BILI U RATNIM POHODIMA PROTIV MEKSIKANACA ILI DRUGIH PLEMENA, PRATILI SU USTALJENI RITAM SVAKODNEVICE.

...BILO DA SU PRATILI KRDA BIZONA KOJA SU SE STALNO POMICALA.



...BILO DA SU BILI ZAUZETI VAŽNIM DOGAĐAJIMA POPUT VJENČANJA.





Sastavak za primjer

Umjetna inteligencija — pomoć i(li) opasnost

U našem svakidašnjem životu sve se češće susrećemo s time da ljudsku inteligenciju zamjenjuje umjetna inteligencija.

Umjetna inteligencija je sposobnost strojeva u rasuđivanju, učenju i rješavanju problema. Radi na način kojim obrađuje velike količine podataka, koriste se algoritmi za pronalaženje uzoraka i odnosa u podacima. Ti obrasci dalje se koriste za donošenje odluka koje se temelje na novim ulaznim podacima.

Umjetna inteligencija ima široku primjenu, npr. u prepoznavanju slike i govora u obradi prirodnog jezika, zdravstvu, financijama, učenju... Neka etička pitanja povezana s umjetnom inteligencijom uključuju premještanje s posla, privatnost, sigurnost, kao i moguću zlouporabu tehnologija umjetne inteligencije. Jedno od važnih pitanja je može li umjetna inteligencija zamijeniti ljude u punoj radnoj snazi? Navodno, mala je vjerojatnoća za to, vjeruje se da će umjetna inteligencija povećati ljudske vještine. Za »obične ljude«, ona predstavlja asistenciju i pomoć u određenim radnjama. Čuva naše podatke na internetu, daje nam čišći zrak i energiju.

Također, u fazi razvoja je projekt koji će omogućiti automatiziranu vožnju. Putnici u automatiziranom automobilu moći će opustiti se i baviti drugim radnjama dok ih sustav sigurno ne odveze na određenu lokaciju. Smatra se da će se tako i količina prometnih nesreća drastično smanjiti. U filmovima umjetna inteligencija redovno znači i kraj čovječanstva u ratovima između robota i ljudi. To su samo filmovi, na svu sreću, ali ipak se postavlja pitanje je li umjetna inteligencija sigurna? Vjerojatno jest, ako se primjenjuje odgovorno. Međutim, može prouzrokovati i štetu, širenjem dezinformacija, kao i nekontroliranom uporabom raznog oružja s kojima se čovječanstvo ne može izboriti.

U nekim aspektima života umjetna inteligencija jest pomoć, a također može biti i opasnost, a to ovisi o nama, kako i za koju svrhu ju budemo koristili.

Olga Abraham, FT310
Politehnička škola, Subotica



Put kroz vrijeme

(autorska priča)

U jednom malom selu na rubu šume živio je mlađi izumitelj. Njegova ljubav prema znanosti i tehnologiji bila je neizmjerena. San o putovanju kroz vrijeme bio je ono što ga je svakodnevno motiviralo. Nakon dugog niza godina istraživanja i eksperimentiranja konačno je uspio stvoriti uređaj kojim je mogao putovati kroz vrijeme.

Jednog jutra odlučio je isprobati svoj izum, ušao je u malenu kabinu koju je izgradio u dvorištu, postavio je datume na kontrolnoj ploči i stisnuo gumb... Sve oko njega počelo se okretati, zvukovi su se pretvorili u šum. Kada se sve primirilo, otvorio je vrata i sve oko njega bilo je drukčije: bio je u srednjem vijeku. Bio je fasciniran svime što je vidio, ljudi oko njega nosili su odjeću od prirodnih materijala, ulice su bile ispunjene trgovinama koje su prodavale rukotvorine. Dok je istraživao, upoznao je jednu djevojku; ona mu je opisala život u tom vremenu. Kroz njenu priču shvatio je koliko su ljudi bili povezani s prirodom i koliko su cijenili zajednicu. Nakon nekoliko dana provedenih u srednjem vijeku vraća se kući.

Bio je sretan što je doživio ovu nevjerojatnu avanturu, ali je osjećao nostalgiju za modernim vremenom. Kada se vratio u svoj laboratorij, shvatio je da putovanje kroz vrijeme nije samo fizičko putovanje već i putovanje kroz iskustva. Odlučio je iskoristiti svoje znanje i spojiti najbolje iz oba svijeta. Njegovo putovanje kroz vrijeme nije ga samo naučilo o prošlosti, već o tome kako oblikovati bolju budućnost.

Anđela Nolin, FT310
Politehnička škola, Subotica





Psihologija

Možemo li biti ovisni o hrani?

Sigurna sam da ste naišli na neke od ovih (i ovakvih) naslova: »Šećer izaziva zavisnost«, »Ovisni o hrani«, »Teže se 'skinuti' sa šećera nego s droge«, »Tri bijele smrti: brašno, šećer, sol« itd.? Danas je skoro nemoguće naći bilo koju namirnicu o kojoj nema cijeli niz kontroverznih informacija od toga da je čudesni lijek za sve pa do toga da će nam neviđeno naštetiti. Ono što je već dulje prisutno je »rat« protiv šećera pa je i mene na ovaj tekst potaknuo jedan video u kojemu je gošća, vrlo samouvjereno rekla sljedeće: »Ovisnost o brašnu, šećeru i hrani je puno teža od ovisnosti o alkoholu i drogama (...) to je zato što ne možete samo odustati od hrane, morate jesti, ne možete reći: 'prestajem jesti'«.

Zablude o šećeru i ovisnosti

Iako je točno da ne možemo živjeti bez hrane (dok bez droge i alkohola možemo), sve ostalo u navedenom citatu je netočno. Naime, fizičku i kemijsku ovisnost kakvu izazivaju alkohol i droge, hrana ne izaziva i ne može izazvati!

Često ćete čuti spominjanje istraživanja koja pokazuju kako šećer aktivira iste centre u mozgu kao i droga i slično. No, tu je važno prisjetiti se da mnogi ne čitaju istraživanja nego stvore zaključak na osnovu naslova ili sažetka; pročitaju istraživanja ali ne razumiju ih u potpunosti; jednostavno tumače istraživanje onako kako im odgovara, bilo da ga žele uklopiti u neko svoje uvjerenje ili iskoristiti u marketinške svrhe.

Ako pročitate neka od istraživanja o tomu da »šećer izaziva ovisnost«, vidjet ćete da su rađena samo na miševima uz doze i način primanja tih doza takav da je za ljude to nemoguće postići jedenjem šećera. Čak i ako stavimo istraživanja na stranu te koristimo samo zdrav razum: da šećer (ili bilo koja hrana, izazivaju ovisnost), zar ne bismo onda svi kupovali vreće i vreće šećera i jeli ga, recimo, žlicom? Dakle, ne možemo biti ovisni (engl. »addicted«) o hrani (fizički

i kemijski), možemo samo biti »dependent« o hrani (ovisni u smislu oslanjanja na hranu).

Hrana za utjehu

Za englesku riječ »dependent« nemamo odgovarajući prijevod osim »ovisnost«. Međutim, »dependent« ne znači fizičku i kemijsku ovisnost kakva se javlja kao posljedica uporabe droga i alkohola. »Dependent« je neki oblik oslanjanja na nešto ili nekoga, kada otpisujemo svoje kapacitete ili ih nemamo razvijene. Na primjer, osoba koja nema dobro razvijene kapacitete za samoregulaciju pa emocije regulira hranom. Ako smo »dependent« o hrani, to znači da ćemo hranu koristiti ne kao sredstvo za utažiti glad nego, na primjer, kao način da se umirimo (emocionalno jedenje), da se riješimo dosade, da nagradimo ili kaznimo sebe itd.

Neke vrste hrane su »pogodnije« za to da budemo »dependent«. Naime, rijetko će se netko umirivati tako što će jesti čisti šećer ili hrpu jabuka (koje su u konačnici isto šećer). No, ako je u pitanju kombinacija masnoća, šećera, hrskavosti ili nekih drugih tekstura, tada ćemo takvu hranu doživjeti kao hranu za utjehu (engl. »comfort food«) i s njom možda razviti »dependent« odnos.

Zastrašivanje za lajkove

I dok su s jedne strane znanje i nova otkrića važni, u vrijeme lajkova i mrežnih algoritama informacije se često krivo interpretiraju i to najčešće zbog lajka. Posebice u tomu prednjače naslovi čija je svrha povećanje broja pregleda, a to se postiže najlakše zastrašivanjem: »Prestanite jesti borkulu!«, »Šećer vas ubija!«, »Tri stvari koje ne dajem svojoj djeci da jedu!« i slično. Ovakvi naslovi i rečenice su češće samo sredstvo za povećanje lajkova a vrlo rijetko izvor kvalitetnih informacija.

Marina Balažev, specijalizantica transakcijske analize, psihoterapija





WORLD WARCRAFT THE WAR WITHIN

World of Warcraft: The War Within

World of Warcraft (WoW), jedna od najpoznatijih masovno-multiplayer online igara (MMORPG), lansirana je 2004. godine od strane kompanije *Blizzard Entertainment*. Nastala kao dio franšize *Warcraft*, čiji korijeni leže u strategiji iz 1994. godine *WoW* je brzo postala kulturni fenomen, privukavši milijune igrača širom svijeta. Čak i nakon skoro dva desetljeća *World of Warcraft* uspješno odolijeva vremenu zahvaljujući stalnim unapređenjima, redovitim ekspanzijama te izuzetno posvećenoj zajednici igrača. *Blizzard* ulaže velike napore u proširivanje priče, uvođenje novih mehanika i unaprjeđenje vizualne prezentacije igre. Jedan od ključnih faktora dugovječnosti *WoW*-a je njegov golem univerzum, bogata mitologija i stalno razvijanje odnosa između frakcija, rasa i likova. Kombinacija suradničkog i natjecateljskog igranja drži obožavatelje satima ispred ekrana.

WoW u brojkama

S više od 120 milijuna registriranih računa tijekom godina *WoW* je i dalje jedna od najvećih MMORPG igara svih vremena. Zajednica igrača izuzetno je aktivna na društvenim mrežama, forumima i platformama poput Twitcha, gdje se svakodnevno prenose sesije igranja i rasprave o taktici i strategijama. *WoW* pruža igračima priliku da kreiraju vlastite likove birajući rase, klase i specijalizacije. Svijet *Azerotha* bogat je zadacima, tamnicama, PvP arenama i epskim bitkama u kojima je suradnja sa suigračima ključna. Sustav napredovanja, prilagodbe likova i neprestano otkrivanje novih izazova čine *WoW* beskrajno privlačnim.

World of Warcraft postao je i esports platforma s natjecanjima poput *Mythic Dungeon International* (MDI) i *Arena World Championship* (AWC). Ovi događaji okupljaju najbolje igrače iz cijelog svijeta, uz novčane nagrade koje dosežu stotine tisuća dolara.

Nova ekspanzija

U studenome 2024. godine *Blizzard* je objavio ekspanziju *The War Within* koja donosi potpuno novu priču i uvodi igrače u dubine svijeta *Azerotha*. Ova ekspanzija fokusira se na unutarnje sukobe i mračnije teme, gdje se junaci suočavaju s opasnostima koje dolaze iznutra, kako doslovno tako i metaforički. Novi kontinent, proširen sustav talenata te inovativne tamnice i radovi obilježavaju ovu ekspanziju. Osim toga, *Blizzard* je unaprijedio grafički engine igre, čime je *Azeroth* dobio još umerzljiviji izgled. Glavna priča prati Harbinger of the Void, *Xal'atath*, koja mobilizira svoje snage kako bi ugrozila *Khaz Algar* i cijeli *Azeroth*. Igrači surađuju s poznatim likovima poput *Allerije Windrunner* i *Anduina Wrynn*a kako bi se suočili s ovom prijetnjom. Nakon završetka glavne kampanje otključava se nova igriva rasa, *Earthen*, dostupna i *Hordi* i *Alijansi*.

Pozitivne kritike

The War Within je dobila pozitivne kritike, s prosječnom ocjenom 85 na *Metacriticu*. **Leana Hafer** iz *IGN*-a istaknula je da ekspanzija predstavlja »najbolje izdanje do sada« za igru, hvaleći priču, okruženja, glazbu i nove funkcionalnosti. **Robin Baird** iz *MMORPG.com* napominje da ekspanzija postavlja snažan presedan za budući sadržaj.

World of Warcraft ostaje jedan od najvećih i najutjecajnijih naslova u povijesti videoigara. *The War Within* pokazuje da *Blizzard* i dalje ima sposobnost iznenaditi i zadovoljiti svoju globalnu zajednicu. Iako je prošlo 20 godina od njezina izlaska, *WoW* ne pokazuje znake usporavanja već naprotiv – dokazuje da legende ne umiru, već evoluiraju.

Ivan Ušumović

FOTO: thewarwithin.blizzard.com

Trendovi za blagdansku sezonu



Pred nama je najuzbudljiviji dio godine, vrijeme kada dočekujemo Božić i slavimo Novu godinu, a budući da živimo u multikulturalnoj sredini vjerujem da većina posjećuje i slave svojih prijatelja, kojih u ovom posljednjem mjesecu godine ne manjka. Sve u svemu, blagdanski period donosi mnogo radosti. A kako bismo se pripremili za sve te događaje, što se tiče modnog momenta, donosim nekoliko prijedloga kombinacija.

Crveni karirani dezen

Ove godine karirani dezen u crvenoj boji postao je vrlo popularan izbor za božićne kombinacije. Bilo da imate majicu, suknju ili haljinu u tom dezentu, sada je idealna prilika da ih iskoristite. Iako se bilo koji karirani dezen uklapa u ovu priču, crveni je ove godine u fokusu. Što se tiče kombiniranja, smatram da se najbolje slaže s klasičnim crnim ili bijelim komadima. Ako se odlučite za haljinu ili suknju, preporučam uni-hop čarape u crvenoj boji. Birajte one deblje i gušće, jer će dati odličan efekt. Izbjegavajte čarape u boji koje su prozirne. Ukoliko su vaše odjevne kombinacije monokromatske, tj. u jednoj boji, obratite pažnju na karirane detalje, kako biste unijeli blagdanski duh i u svoju svakodnevnu odjeću. Karirana mašina na košulji, rajf u kosi ili karirani cvijet na majici promijenit će sve.

Dnevna i večernja novogodišnja kombinacija

Što se tiče novogodišnjih blagdana i proslava, ovdje polako nestaje svedenost i jednostavnost, a nastupaju kreacije za svačiji ukus. Kada je u pitanju proslava



Nove godine, nikad ne možemo reći za nekoga da je »pretjerao« sa svojom odjevnom kombinacijom jer tu je sve dozvoljeno. Čizme, cipele pa čak i sandale su prihvatljive. Ukoliko ste ljubitelj šljokica, sjaja i raskoši, sada je pravo vrijeme da uživajte u njima. Budući da u našem gradu slavlje traje cijeli dan, imamo opciju za dvije varijante. Što se tiče dnevne odjevne kombinacije, ona može biti ležernija, dok večernji doček u restoranu (ako slavite na taj način), zahtijeva veću eleganciju.

Šljokice u fokusu

Kao što sam već spomenula, šljokice su uvijek prisutne, bile one u modi ili ne. Plisirane haljine, karirani dezeni, pa čak i uske satenske haljine su prihvatljive, kao i one od imitacije kože. No, sa svim ovim materijalima morate biti oprezni jer je lako pretjerati (ukoliko to ne želite). Jedini materijal koji trenutačno treba izbjegavati jest čipka, koja u zimskoj garderobi nema svoje mjesto nego ćemo je ostaviti za toplije dane i raskošne haljine.

Dobitna kombinacija: biti sretan

Što se obućе tiče, spomenula sam u ranijim brojevima da su sada aktualne duboke čizme, bile one na štiklu ili ne. Salonke su tu da upotpune elegantne haljine. Uživajte u predstojećim blagdanima, okupite se sa svojim najdražima i budite sretni. Na kraju krajeva, to je kombinacija koja nikad ne izlazi iz mode.

Milijana Nimčević





IZAZOV ZORNICE

ČEKAMO ROĐENJE KRALJA, A NAJBOLJA
DUHOVNA PRIPREMA ZA TO SU ZORNICE

Kerska crkva	pon - sub 6:30
Franjevačka	pon - sub 6:00
Mala Crkva	uto, čet, sub 6:00
Katedrala	pon - pet 6:00
Senčanska	pon - sub 6:30
Mala Bosna	pon - pet 6:30
Đurđin	pon - sub 6:30
Šandor	pon - sub 6:30
Stari Žednik	pon - pet 6:30
Bajmok	uto, sri, čet 6:00
Tavankut	pon - pet 6:00
Novi Sad	pon - sub 6:00

PREPORUKA



Jarboli

Objava da su legendarni Jarboli potpuno neočekivano objavili novi album odjeknula je regionalnom alternativnom scenom. Čekalo se na ovo dugo – toliko da nismo ni znali da ovo čekamo. Njihovo ponovno okupljanje ovog ljeta radi dva koncerta natjeralo je fanove da se ponadaju mogućoj turneji ili novom albumu. Umjesto toga Jarboli su se povukli u tišinu, odnosno sve dok *Probaj golog muškarca* nije isplovio na površinu. Moram priznati, možda sam očekivao malo više – ali nikako ne mogu reći kako nisam zadovoljan. Na albumu su i dvije već dobro poznate pjesme: *Mladost* i *Zabluda* koje su objavljene prije nekoliko godina. Nema preterane filozofije ili eksperimenta na ovom albumu – ovo je prilično *straight forward* rock album s prepoznatljivim »jarbolovskim« pečatom, baš onaj zvuk koji je stvorio plodno tlo za mnoge mlade bendove. Osim već spomenutih pjesama, izdvojio bih još i *Društvo*, *Zima* i *Ordem et progreso* kao najdraže na albumu.

I. Benčik

GLAZBA



Our Little Secret

Netflixova božićna romantična komedija *Our Little Secret* osvaja gledatelje toplom pričom punom smijeha, ljubavi i blagdanskog duha. Film u režiji **Stephena Hereka**, koji je već zauzeo prvo mjesto među najgledanijima u Hrvatskoj, prati priču Avery, koja odlazi na obiteljski Božić sa svojim dečkom Cameronom. Zaplet nastaje kad otkrije da je Cameronova sestra u vezi s njezinim bivšim dečkom. Što se događa kada se stare ljubavi i nove obiteljske dinamike sudare usred kaosa božićnih priprema? Dodajte tome strogu, ali komičnu buduću sverkvu i pregršt neugodnih situacija. Kroz niz komičnih i emotivnih trenutaka bivši partneri suočavaju se s osjećajima koji možda nikada nisu nestali.

Glavnu ulogu Avery tumači **Lindsay Lohan**, **Jon Rudnitsky** glumi njezinog dečka Camerona, dok **Ian Harding** igra Averyinog bivšeg dečka. Cameronovu strogu majku Ericu, koja donosi humor i dramu, izvrsno tumači **Kristin Chenoweth**. Film donosi univerzalnu poruku o ljubavi, oprost i obiteljskim vezama. Ako tražite nešto što će vas opustiti i odmaknuti od svakodnevne užurbanosti, *Our Little Secret* je dobar izbor za to.

K. Ivković Ivandekić

FILM



Božićna priča

Božićna priča **Charlesa Dickensa** jedna je od najpoznatijih i najdirljivijih priča o blagdanima koja prati starog i škrtog Ebenezera Scroogea, koji živi život ispunjen pohlepom i ravnodušnošću prema ljudima oko sebe. Radnja započinje na Badnju večer kada Scrooge, nakon što je odbio pomoći potrebitima i otjerao svog vjernog činovnika kući bez prave zahvale, biva posjećen od duha svog preminulog poslovnog partnera Jacoba Marleyja. Marley ga upozorava na tešku sudbinu koja ga čeka ako ne promijeni svoj put, a zatim mu najavljuje dolazak triju duhova – prošlog, sadašnjeg i budućeg Božića.

Svaki duh vodi Scroogea kroz ključne trenutke njegova života. Prvo, prisjeća se djetinjstva i nevinosti koju je izgubio; zatim, kroz sadašnji Božić vidi skromne, ali sretne trenutke svojih bližnjih; na kraju, suočava se s tamnom slikom budućnosti u kojoj je zaboravljen i prezren. Kroz ta iskustva Scrooge shvaća koliko je njegova hladnoća povrijedila druge i odlučuje promijeniti svoj život. *Božićna priča* je moćna pripovijest o ljudskoj mogućnosti za preobražaj, koja nas podsjeća na vrijednosti suosjećanja, velikodušnosti i zajedništva. Savršeno je štivo za blagdansko vrijeme jer budi nadu i potiče nas da budemo bolji – jedni prema drugima i prema sebi.

J. Dulić

KNJIGA



